

Inhoud

1	Inleiding	11			
1.1	Inleiding	11			
1.2	Kiesrecht	11	4.5	Feitelijke verhouding tussen Kamer en regering	52
1.3	Politieke partijen	13	4.6	Een voorbeeld	54
1.4	Verkiezingen	14	4.7	Het einde van een kabinet	54
1.5	Uitslag van de verkiezingen	15	4.8	Invloed van de burger	55
1.6	Kiesstelsels	16	4.9	Samenvatting	55
1.7	Samenvatting	17			
2	De Tweede Kamer	21	5	Wetgeving	59
2.1	Inleiding	21	5.1	Inleiding	59
2.2	Toelating tot de Kamer	21	5.2	Leer van de machtenscheiding	59
2.3	Twee taken	22	5.3	Gang van een wetsvoorstel	60
2.4	Eerste en Tweede Kamer	23	5.4	Wijziging Grondwet	63
2.5	Werkwijze van de Kamer	24	5.5	Algemeen verbindende voorschriften	64
2.6	Kamervoorzitter	26	5.6	Twee betekenissen van het begrip 'wet'	68
2.7	Openbaarheid	26	5.7	Hiërarchie van regelgeving	69
2.8	Invloed van de burger	28	5.8	Attributie en delegatie	71
2.9	Samenvatting	28	5.9	Invloed van de burger	72
			5.10	Samenvatting	72
3	De regering	33	6	Een pas op de plaats	77
3.1	Inleiding	33	6.1	Inleiding	77
3.2	Verkiezingen en kabinetsformatie	33	6.2	Omschrijving van het staatsrecht	77
3.3	Verloop van de kabinetsformatie	35	6.3	Rechtsbronnen van het staatsrecht	77
3.4	Ministers en staatssecretarissen	37	6.4	De staat	78
3.5	De Koning	38	6.5	Staatsvormen	80
3.6	Invloed van de burger	40	6.6	Regeringsvorm: parlementair stelsel	80
3.7	Samenvatting	40	6.7	Samenvatting	81
4	Parlementair stelsel	45	7	Bestuur	85
4.1	Inleiding	45	7.1	Inleiding	85
4.2	Informatierechten	46	7.2	Inhoud van de bestuurstaak	86
4.3	Andere rechten van de Kamer	47	7.3	Groei van de bestuurstaak	86
4.4	Parlementair stelsel	51	7.4	Legaliteit en specialiteit	87
			7.5	Bestuursorgaan	88
			7.6	Belanghebbende	89

8	<p>7.7 De bevoegdheid van een bestuursorgaan 91</p> <p>7.8 Invloed van de burger 93</p> <p>7.9 Samenvatting 94</p> <p>8 Bestuurshandelingen 97</p> <p>8.1 Inleiding 97</p> <p>8.2 Feitelijke handelingen en rechtshandelingen 97</p> <p>8.3 Verschillende rechtshandelingen 98</p> <p>8.4 Het besluit 98</p> <p>8.5 Besluiten met een algemene strekking 99</p> <p>8.6 Beschikkingen 101</p> <p>8.7 Positie van de burger 102</p> <p>8.8 Samenvatting 102</p> <p>9 De beschikking 105</p> <p>9.1 Inleiding 105</p> <p>9.2 Karakter van een beschikking 105</p> <p>9.3 Onderscheid naar inhoud van de beschikking 106</p> <p>9.4 Andere indelingen van beschikkingen 107</p> <p>9.5 Het opstellen van een beschikking 109</p> <p>9.6 Wettelijke regels voor beschikkingen 110</p> <p>9.7 Dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen 113</p> <p>9.8 Invloed van de burger 113</p> <p>9.9 Samenvatting 114</p> <p>10 De Algemene wet bestuursrecht 119</p> <p>10.1 Inleiding 119</p> <p>10.2 Totstandkoming 119</p> <p>10.3 Verhouding tussen Awb en bijzondere wetten 120</p> <p>10.4 Opbouw en gelaagde structuur 121</p> <p>10.5 Aanbouwwet 122</p> <p>10.6 Wet openbaarheid van bestuur 122</p> <p>10.7 Positie van de burger 122</p> <p>10.8 Samenvatting 123</p> <p>11 Normering van besluiten 127</p> <p>11.1 Inleiding 127</p> <p>11.2 Procedurevoorschriften 128</p> <p>11.3 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur 129</p> <p>11.4 Intrekken en veranderen van beschikkingen 135</p> <p>11.5 Invloed van de burger 136</p> <p>11.6 Samenvatting 136</p>	<p>12</p> <p>12.1</p> <p>12.2</p> <p>12.3</p> <p>12.4</p> <p>12.5</p> <p>12.6</p> <p>12.7</p> <p>12.8</p> <p>13</p> <p>13.1</p> <p>13.2</p> <p>13.3</p> <p>13.4</p> <p>13.5</p> <p>13.6</p> <p>13.7</p> <p>13.8</p> <p>13.9</p> <p>13.10</p> <p>13.11</p> <p>14</p> <p>14.1</p> <p>14.2</p> <p>14.3</p> <p>14.4</p> <p>14.5</p> <p>14.6</p> <p>14.7</p> <p>15</p> <p>15.1</p> <p>15.2</p> <p>15.3</p> <p>15.4</p> <p>15.5</p> <p>15.6</p> <p>15.7</p> <p>15.8</p> <p>15.9</p> <p>15.10</p> <p>16</p> <p>16.1</p>	<p>Overheid en privaatrecht 141</p> <p>Inleiding 141</p> <p>Bestuursorgaan en rechtspersoon 141</p> <p>Gebruik van het privaatrecht door de overheid 142</p> <p>Eigendommen van de overheid 143</p> <p>Privaatrecht als bestuursinstrument 144</p> <p>Overheid en schadevergoeding 145</p> <p>Positie van de burger 146</p> <p>Samenvatting 146</p> <p>Handhaving van het bestuursrecht 149</p> <p>Inleiding 149</p> <p>Toezicht 150</p> <p>Bestuursdwang 150</p> <p>Dwangsom 153</p> <p>Bestuurlijke boete 155</p> <p>Intrekken of wijzigen van een beschikking 156</p> <p>Strafrechtelijke handhaving 157</p> <p>Privaatrechtelijke handhaving 157</p> <p>Gedogen 157</p> <p>Positie van de burger 158</p> <p>Samenvatting 158</p> <p>Rechtsbescherming 1: voorprocedures 163</p> <p>Inleiding 163</p> <p>Geschiedenis van de rechtsbescherming 164</p> <p>Belanghebbende en besluit 164</p> <p>Bezwaar 166</p> <p>Administratief beroep 170</p> <p>Positie van de burger 173</p> <p>Samenvatting 173</p> <p>Rechtsbescherming 2: beroep en klachtbehandeling 177</p> <p>Inleiding 177</p> <p>Beroep bij de rechtbank 178</p> <p>Beroepsprocedure 178</p> <p>Hoger beroep 182</p> <p>Voorlopige voorziening 183</p> <p>Bijzondere rechtsgangen 184</p> <p>Klachtbehandeling 185</p> <p>Schema rechtsbescherming 187</p> <p>Positie van de burger 188</p> <p>Samenvatting 188</p> <p>Grondrechten 193</p> <p>Inleiding 193</p>
----------	--	---	--

16.2	Geschiedenis van de grondrechten	193	18.8	Ontstaan van de EU	235
16.3	Gelijkheid en discriminatieverbod	194	18.9	De Europese instellingen	236
16.4	Nederlanders en vreemdelingen	195	18.10	De euro	237
16.5	Gelijke benoembaarheid Nederlanders	196	18.11	Europese wetgeving	238
16.6	Kiesrecht	197	18.12	Europese wetgeving	239
16.7	Petitierecht	197	18.13	Positie van de burger	240
16.8	Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging	197	18.14	Samenvatting	240
16.9	Vrijheid van meningsuiting	198			
16.10	Vrijheid van vereniging, vergadering en betoging	199	Register		243
16.11	Bescherming persoonlijke levenssfeer	200			
16.12	Onteigening	201			
16.13	Bescherming tegen het optreden van politie en justitie	201			
16.14	Vrijheid van onderwijs	203			
16.15	Sociale grondrechten	203			
16.16	Beperking van grondrechten	204			
16.17	Horizontale werking	205			
16.18	Botsende grondrechten	205			
16.19	Grondrechten in internationale verdragen	206			
16.20	Positie van de burger	207			
16.21	Samenvatting	207			
17	Gemeente en provincie	211			
17.1	Inleiding	211			
17.2	Decentralisatie	211			
17.3	Autonomie en medebewind	212			
17.4	Gemeenteraad	213			
17.5	Taken gemeenteraad	213			
17.6	Commissies	217			
17.7	College van Burgemeester en Wethouders	219			
17.8	Burgemeester	220			
17.9	De provincie	221			
17.10	Financiën van provincie en gemeente	222			
17.11	Toezicht op gemeente en provincie	223			
17.12	Positie van de burger	223			
17.13	Samenvatting	224			
18	Internationaal recht	229			
18.1	Inleiding	229			
18.2	Bronnen van internationaal recht	230			
18.3	Karakter van het internationaal recht	230			
18.4	Doorwerking van het internationaal recht in het nationaal recht	231			
18.5	Totstandkoming van een verdrag	232			
18.6	Internationale organisaties	233			
18.7	Europese Unie	235			